

TOHTORIKOULUTUSTA KOSKEVAT SUOSITUKSET TURUN YLIOPISTOSSA

Näiden suositusten tavoitteena on parantaa tohtori- ja tutkijakoulutuksen laatua ja tehokkuutta Turun yliopistossa. Tavoitteena on myös kiinnittää huomiota opetus- ja ohjausresurssien järkevään kohdentamiseen ja varmistaa, että opiskelijat saavat tarvitsemansa ohjauksen. Tohtorikoulutusta koskevien suositusten lisäksi yliopiston tulisi laatia suositukset väittelyn jälkeisen tutkijakoulutuksen systematisoimiseksi. Tämä tavoitteen saavuttamisessa voidaan hyödyntää tutkijakollegiumeissa annettavaa koulutusta.

Tohtorikoulutusta koskevat suositukset on valmisteltu alun perin jatkokoulutustyöryhmässä. Keväällä 2009 toteutetun laajan lausuntokierroksen jälkeen ne on viimeistelty tutkimuksen laadunvarmistustyöryhmässä. Suosituksissa esitetyt linjaukset on sisällytetty Turun yliopiston uuteen, 1.8.2010 voimaan astuvaan opintojohtosääntöön. Osana Turun yliopiston tohtorikoulutuksen kehittämistä tutkijakoulun laaturyhmä on käynyt läpi suositukset. Päivitysten myötä tohtorikoulutusta koskevat suositukset vastaavat entistä paremmin Suomen Akatemian vuosien 2012-2015 tohtoriohjelmahaussa toiminnalliselle laadulle määritellyjä kriteereitä. Suositukset ovat muodostaneet perustan Turun yliopiston tutkijakoulun toimintakäsikirjalle, jonka tutkijakoulun laaturyhmä on valmistellut ja tutkijakoulun johtoryhmä käsittelee kokouksessaan 4.2.2011.

0. Tausta	2
1. Jatkokoulutuksen organisointi.....	3
1.1. Yliopisto	3
1.2. Tiedekuntataso	3
1.3. Tohtorikoulutettavan henkilökohtainen seuranta ja/tai mentorointi	4
2. Opiskelijavalinta	4
2.1. Tavoitteet	4
2.2. Valintaperusteet	4
2.3. Hakeminen	5
2.4. Hakemuksen käsittely	5
2.5. Opinto-oikeudet.....	5
3. Tutkinnon sisältö	5
4. Ohjaus- ja seurantajärjestelmä	6
4.1. Väitöskirjan ohjaus.....	6
4.2. Ohjaussuunnitelma	6
4.3. Henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS)	7
4.4. Palaute- ja arviointijärjestelmä.....	7
4.5. Tohtorikoulutettavan oikeusturva	7
5. Väitösprosessi.....	7
6. Esimerkkejä hyvistä käytänteistä.....	7

0. Tausta

Tieteellistä jatkokoulutusta koskevat säädökset:

Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista (794/2004):

Tieteellisen ja taiteellisen jatkokoulutuksen tavoitteet (21 §)

Jatkokoulutuksen tavoitteena on, että opiskelija:

- 1) perehtyy syvällisesti omaan tutkimusalaansa ja sen yhteiskunnalliseen merkitykseen sekä saavuttaa valmiudet tutkimusalan piirissä itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä ja luoda uutta tieteellistä tietoa;
- 2) perehtyy hyvin oman alansa kehitykseen, perusongelmiin ja tutkimusmenetelmiin; sekä
- 3) saavuttaa sellaisen yleisen tieteenteorian ja tutkimusalaansa liittyvien muiden tieteenalojen tuntemuksen, joka mahdollistaa niiden kehityksen seuraamisen.

Tohtorin tutkinnon suorittaminen (22 §)

Tohtorin tutkinnon suorittamiseksi jatkokoulutukseen otetun opiskelijan tulee:

- 1) suorittaa jatkokoulutuksen opinnot; 2) osoittaa tutkimusalallaan itsenäistä ja kriittistä ajattelua; sekä 3) laatia väitöskirja ja puolustaa sitä julkisesti.

Väitöskirjaksi voidaan hyväksyä myös yliopiston riittäväksi katsoma määrä samaa ongelmakokonaisuutta käsitteleviä tieteellisiä julkaisuja tai julkaistaviksi hyväksytyjä käsikirjoituksia ja niistä laadittu yhteenveto taikka muu vastaavat tieteelliset kriteerit täyttävä työ. Julkaisuihin voi kuulua myös yhteisjulkaisuja, jos tekijän itsenäinen osuus on niissä osoitettavissa.

Opiskelijaksi ottaminen

Yliopistolaki (558/2009, 36 §)

Opiskelijat ottaa yliopisto. Opiskelija otetaan suorittamaan sekä alemmaa että ylempää korkeakoulututkintoa, jompaakumpaa näistä tutkinnoista tai jatkotutkintoa.

Yliopisto päättää opiskelijavalinnan perusteista. Silloin, kun yliopisto opiskelijoiden määrän rajoittamisen vuoksi ei voi ottaa koulutukseen kaikkia hakijoita, hakijoihin on sovellettava yhdenmukaisia valintaperusteita. Hakijat voidaan erilaisen koulutustaustan vuoksi jakaa valinnoissa erillisiin ryhmiin. Tällöin yhdenmukaisia valintaperusteita on sovellettava samaan ryhmään kuuluviin hakijoihin. Jonkin kieliryhmän koulutustarpeen turvaamiseksi voidaan yhdenmukaisista valintaperusteista rajoitetusti poiketa.

Jatko-opintokelpoisuus

Yliopistolaki (558/2009, 37 §)

Tieteelliseen tai taiteelliseen jatkotutkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut:

- 1) soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon;
- 2) soveltuvan ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon; taikka
- 3) soveltuvan ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin.

Yliopisto voi edellyttää tieteelliseen tai taiteelliseen jatkotutkintoon johtaviin opintoihin opiskelijaksi ottamansa henkilön suorittavan tarvittavan määrän täydentäviä opintoja koulutuksessa tarvittavien valmiuksien saavuttamiseksi.

Ammatilliseen jatkotutkintoon johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut:

- 1) soveltuvan ylemmän korkeakoulututkinnon; taikka
- 2) soveltuvan ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin.

Kelpoisuudesta ammatilliseen jatkotutkintoon johtaviin opintoihin säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Tässä pykälässä tarkoitettuihin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi myös henkilö, jolla yliopisto toteaa muutoin olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet.

Turun yliopiston tohtorikoulutuksessa noudatetaan minimivaatimuksena laatukäsikirjan liitteessä kuvattua väitösprosessia.

1. Jatkokoulutuksen organisointi

Yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön tehtävärakenteessa (vrt. aiemmin virkarakenne) tohtorikoulutettava on tehtävänimike. Näissä suosituksissa tohtorikoulutettavalla tarkoitetaan kuitenkin kaikkia tohtorin tutkintoa suorittavia opiskelijoita.

1.1. Yliopisto

Turun yliopiston tutkijakoulu koordinoi ja tukee yliopiston piirissä toimivien tohtoriohjelmien toimintaa. Sen päämääränä on tohtorikoulutuksen laadun ja sujuvan etenemisen turvaaminen sekä sen varmistaminen, että jatko-opintojen ohjausjärjestelmä toimii tehokkaasti. Tutkijakoulu huolehtii osaltaan, että tohtoriohjelmilla on tarvittava infrastruktuuri ja toimintaedellytykset tohtorikoulutuksen toteuttamiseen. Se tarjoaa tohtoriohjelmille monitieteistä tutkijakoulutusta työelämävalmiuksia ja urasuunnittelua unohtamatta. Tavoitteena on siis kouluttaa korkeatasoisia tutkijoita ja asiantuntijoita.

Tutkijakoulun vastuullinen johtaja on tutkijakoulutuksesta vastaava vararehtori. Tutkijakoulun operatiivista toimintaa hallinnoi koordinaattori. Tutkijakoululla on johtoryhmä, joka seuraa, ohjaa ja arvioi tohtori- ja muuta tutkijakoulutusta ja niiden laadunvarmistusta yliopiston tasolla, koordinoi tiedekuntien yhteistyötä mm. organisoiden yhteistä opetusta koulutettaville (esim. yleiset taidot – transferable skills/generic skills) ja ohjaajille sekä levittää hyviä käytäntöjä esimerkiksi yliopiston jatkokoulutusportaalin avulla. Johtoryhmän puheenjohtajana toimii tutkijakoulun johtaja ja siihen kuuluu tiedekuntien jatkotutkinnoista vastaavia henkilöitä ja tohtorikoulutettavien edustajia.

Turun yliopiston tutkijakoulu on rakenteeltaan ja toimintatavaltaan tutkijakoulutuksen kehittämisestä annettujen Suomen Akatemian suositusten mukainen.

1.2. Tiedekuntataso

Näissä suosituksissa tiedekunnilla tarkoitetaan Turun yliopiston tiedekuntia ja Turun kauppa-korkeakoulua.

Tiedekunnalla tulee olla **toimielin**, joka suunnittelee, koordinoi ja kehittää jatkokoulutusta tiedekunnassa ja vastaa väitöskirjatöiden aloittamisen hyväksymisestä, laadun seurannasta, sopii yhteisistä pelisäännöistä sekä valmistelee väittelylupa- ja tohtorintutkintopäätökset.

Tohtorikoulutus suositellaan organisoitavaksi **tiedekunnan tohtorikoulutusohjelmalla**, johon kuuluvat kaikki tiedekunnan tohtorikoulutettavat. Tiedekuntien koulutusohjelmia tarvitaan erityisesti palvelemaan valtakunnallisten tohtoriohjelmien ulkopuolella olevien opiskelijoiden tarpeita. Tiedekunnassa voi olla useampia tieteenalakohtaisia tohtorikoulutusohjelmia. Tiedekuntien tohtoriohjelmien tehtävänä on antaa systemaattista opetusta ja ohjausta tohtorikoulutettaville, järjestää yhteisiä jatkokoulutustilaisuuksia ja koordinoita tieteen- tai tutkimusalan jatkokoulutusta. Jokaisella tohtoriohjelmalla on vastuujohtaja ja johtoryhmä, jonka tehtävänä on tohtoriohjelman toiminnan koordinointi ja kehittäminen.

1.3. Tohtorikoulutettavan henkilökohtainen seuranta ja/tai mentorointi

On suositeltavaa, että kullakin koulutettavalla on ohjaajan lisäksi **mentori**, joka voi olla myös post-doc vaiheen tutkija. Mentorin tehtävänä on auttaa tohtorikoulutettavaa urasuunnitelmissa, varmistaa tohtorikoulutuksen riittävää laajuutta ja yleisten taitojen omaksumista sekä antaa tohtorikoulutettavalle yleistä, ohjaajasta riippumatonta tukea.

Lisäksi suositellaan, että tohtorikoulutettavalle perustetaan väitöskirjatyön alkuvaiheessa **seurantaryhmä** (*thesis advisory committee*), johon kuuluu ohjaajan lisäksi 2–3 väitöskirjan aihepiiriin perehtynyttä tutkijaa. Näiden tulee olla mahdollisen tutkimusryhmän ulkopuolelta. Tohtorikoulutettava voi ehdottaa seurantaryhmän jäseniä.

Tiedekunnat päättävät kullekin tieteenalalle luontevimpiin toimintatapoihin perustuen sekä tiedekunnan tarpeiden ja resurssien mukaisesti seuranta- tai mentorointijärjestelmän toteuttamisesta sekä menettelyistä, joilla seurantaryhmä ja/tai mentorit valitaan.

2. Opiskelijavalinta

Jatkotutkinnon suoritusoikeutta haetaan siltä tiedekunnalta, jonka tieteenalaan tutkimustyö pääasiassa kuuluu. Tiedekunnat päättävät valinnan yksityiskohtaisista perusteista ja menettelyistä sekä ottavat opiskelijat. Hakumenettelyistä ja valinnan perusteista tiedotetaan hakijoille etukäteen.

2.1. Tavoitteet

Valinnan tavoitteena on saada tutkijanuralle soveltuvia kyvykkäitä, motivoituneita, tutkimustyöhön ja jatko-opiskeluun sitoutuneita opiskelijoita. Valinnassa pyritään erityisesti arvioimaan hakijan tieteellistä ajattelutaitoa, kykyä hallita oman alan keskeisiä käsitteitä ja malleja sekä taitoa rajata ja ratkaista tieteellisiä ongelmia.

2.2. Valintaperusteet

Tohtorikoulutukseen otetaan pääsääntöisesti ylemmän korkeakoulututkinnon tai siihen rinnastettavan tutkinnon suorittaneita. Yliopistolain 37.8 §:n mukaan opintoihin voidaan ottaa myös henkilö, jolla muutoin katsotaan olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet. Erityisestä syystä tohtoriopintoihin voidaankin hyväksyä myös lahjakkaita ja tutkimustyöstä kiinnostuneita alemman korkeakoulututkinnon suorittaneita opiskelijoita. Näin he pääsevät mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ohjauksen piiriin ja kiinnittymään tutkimusryhmiin.

Valinta perustuu hakijan aikaisempaan opiskelumenestykseen (tutkielma ja muut pääaineopinnot), tutkimussuunnitelmaan, opinto-, rahoitus- ja urasuunnitelmiin, tutkijakokemukseen tai muihin ansioihin. Hakijan soveltuvuutta ja motivoituneisuutta voidaan arvioida tentin ja/tai haastattelun avulla. Lisäksi tulee varmistaa, että hakijalla on jatko-opintojen suorittamiseen riittävä kielitaito.

Valintaan vaikuttaa myös ohjausresurssien saatavuus. Valinnan edellytyksenä on, että tohtorikoulutettavalle voidaan osoittaa vähintään yksi suostumuksensa antanut ja pätevyysvaatimukset täyttävä ohjaaja.

2.3. Hakeminen

Tiedekunnan päättämässä valintaperusteissa määritellään hakemuksen sisältö ja siihen tarvittavat liitteet. Hakemukseen tulee aina liittää tutkimussuunnitelma ja alustava opintosuunnitelma (alustava etenemisaikataulu ja suunnitelma tutkinnon sisällöstä) sekä mahdolliset ura- ja rahoitussuunnitelmat.

Opiskelijoiden määrälle voidaan asettaa tutkintotavoitteista tai alan koulutustarpeista lähteviä kiintiöitä. Tällöin valinta sidotaan haku aikoihin, joita on oltava vähintään kerran vuodessa.

2.4. Hakemuksen käsittely

Tiedekunnan jatkokoulutuksesta vastaava toimielin käsittelee hakemukset ja valmistelee opiskelijavalinnan. Dekaanin / Turun kauppakorkeakoulun johtaja hyväksyy uudet tohtorikoulutettavat Turun yliopiston johtosäännössä määritellyn mukaisesti.

Opinto-oikeutta ei myönnetä, jos hakija ei täytä valinnan ehtoja tai ei vertailussa mahdu asetettuihin kiintiöihin. Hylkäämissyynä voi olla myös ohjaus- ja rahoitusresurssien riittämättömyys tai tarjolla olevan asiantuntemuksen soveltumattomuus hakijan tutkimusaiheeseen. Hylkäämisperusteet tulee ilmoittaa hakijalle, ja päätökseen tulee liittää valitusosoitus. Opiskelijavalintapäätöksiä koskeva muutoksenhakumenettely on määritelty Turun yliopiston opintojohtosäännössä (9 §). Valinnan tulosta ei muuteta oikaisupyynnön johdosta kenenkään opiskelemaan valitun vahingoksi.

Jatko-opintoihin hakeville, jotka eivät täytä valinnan edellytyksiä, tulee mahdollisuuksien mukaan antaa tietoa muista koulutusvaihtoehdoista.

2.5. Opinto-oikeudet

Opiskelijalla voi samanaikaisesti olla voimassa vain yksi tohtorin tutkinnon suoritusoikeus Turun yliopistossa.

Turun yliopiston opintojohtosäännön 8 §:n mukaan tohtorikoulutettavan opinto-oikeus siirretään passiiviseksi, jos opiskelija ei ole viimeisen kolmen lukuvuoden aikana suorittanut jatko-opintoja tai osallistunut ohjaukseen sovitulla tavalla. Opinto-oikeus siirretään passiiviseksi myös, jos opiskelija on ilmoittautunut poissaolevaksi tai laiminlyönyt ilmoittautumisen viimeiset kolme lukuvuotta.

Tohtorikoulutettavan opiskeluoikeuden palauttaminen aktiiviseksi edellyttää opintosuunnitelman laatimista/päivittämistä (sisältäen tutkimussuunnitelman) ja sen hyväksymistä tiedekunnan päätöksen mukaisesti.

Tohtorikoulutettaville, joiden opinnot näyttävät kokonaan keskeytyneen, tulee tiedekuntien suositella opinto-oikeudesta luopumista.

3. Tutkinnon sisältö

Tohtorin tutkintoon kuuluu väitöskirja ja siihen liittyvä tutkimustyö. Lisäksi siihen kuuluu muita jatko-opintoja, joiden määrä on koulutusalaan riippuen 40–60 opintopistettä.

Tohtorin tutkinto mitoitetaan ja ohjataan siten, että sen voi suorittaa kokopäivätoimisesti neljässä vuodessa. Myös osa-aikaisesti opiskelevien opiskelu- ja tutkimusmahdollisuuksista huolehditaan ja niitä kehitetään.

Jokaisen tohtorikoulutettavan tulee aktiivisesti osallistua tutkijakoulun/tohtoriohjelman/tiedekunnan/laitoksen/oppiaineen järjestämään jatkokoulutukseen. Tiedekunnat määrittelevät yksityiskohtaisemmin aktiivisen osallistumisen tunnuspiirteet ja nämä sisällytetään väitöskirjan ohjauksesta laadittavaan ohjaussuunnitelmaan.

Jatko-opintojen tulee tukea väitöskirjatyötä ja antaa valmiuksia sekä tutkijan tehtäviin että muihin vaativiin asiantuntijatehtäviin.

Tutkintoon kuuluu oman tutkimustyön ja siihen kuuluvien tutkimusalan opintojen lisäksi tieteenfilosofiaa, tutkimusetiikkaa ja kansainvälistä tieteellistä toimintaa sekä yleisiä asiantuntijuuteen valmentavia osuuksia (*transferable skills/generic skills*). Näitä voivat olla esimerkiksi pedagogiset taidot, johtamis-, esiintymis-, vuorovaikutus- ja viestintätaidot, yrittäjyys sekä projektinhallintataidot.

Tiedekunnat määrittelevät selkeät kuvaukset väitöskirjojen arvosanojen määräytymisen perusteista, mikäli niitä arvioidaan muutoin kuin asteikolla hyväksyty-hylätty.

4. Ohjaus- ja seurantajärjestelmä

Ohjaustoimintojen kokonaisuuteen kuuluu rekrytointi, valinta, opiskelun ja urasuunnittelun tukeminen sekä akateeminen ohjaus.

Tiedeyhteisöjen tutkimus- ja ohjauskulttuurit vaihtelevat. Päämääräksi voidaan asettaa ympäristö, joka kannustaa luovaan ajatteluun ja innovatiivisuuteen, jossa on huippuluokan tutkijoita/ohjaajia ja innokkaita opiskelijoita, kansainvälisesti tasokas infrastruktuuri, toimivat tukipalvelut ja tehokas hallinto sekä mahdollisuudet vertaistyöskentelyyn.

4.1. Väitöskirjan ohjaus

Akateemisen ohjauksen tehtävänä on paitsi tukea väitöskirjatyötä ja jatko-opintoja, myös kehittää ja kannustaa tohtorikoulutettavaa kriittiseen ja rakentavaan tieteelliseen ajatteluun, tukea opiskelijan integroitumista tiedeyhteisöön sekä edistää myös ammatillisen asiantuntijuuden kehittymistä.

Tiedekunta nimeää tohtorikoulutettavalle ohjaajat. Väitöskirjan vastuu-/pääohjaajan tulee olla vähintään dosentti. Dosenttien ja myös post doc -vaiheessa olevien tutkijoiden erityisasiantuntemusta hyödynnetään ohjauksessa mahdollisuuksien mukaan. Tutkijakoulun johtoryhmä huolehtii osaltaan tiedekuntien rajat ylittävän ja synergiaedut mahdollistavan ohjaajakoulutuksen järjestämisestä ja muista tukitoimista, jotka edistävät tohtorintutkinnon suorittaneiden pätevoitymistä ohjaustehtävissä.

Tohtorikoulutettavalta voidaan edellyttää, että hän tulee ohjaukseen valmistautuneena, tuottaa tarvittavaa materiaalia, on säännöllisesti yhteydessä ohjaajaan ja seurantaryhmään ja tekee sovitut tehtävät. Tohtorikoulutettavan tulee sitoutua tutkimushankkeeseensa pyrkimällä korkeaan tieteelliseen laatuun ja noudattamalla tutkimuseettisiä sääntöjä. Tohtorikoulutettavalla on velvollisuus noudattaa asetettuja aikatauluja ja toimia yhteistyössä tutkimuksen ohjaajien sekä ohjausryhmänsä kanssa.

Ohjaajan velvollisuutena on sitoutua säännölliseen ohjaustyöhön ja ohjattavan tutkimustyön edistämiseen sekä opastaa tohtorikoulutettavaa tutkimustyöhön liittyvissä käytänteissä. Ohjaajan pitää varata riittävästi aikaa kaikille ohjattavilleen ja tavata heitä säännöllisesti. Ohjaaja varmistaa väitöskirjan käsikirjoituksen laadun ja esitarkastuskelpoisuuden.

Tiedekunnat ja tohtoriohjelmat määrittelevät seikkaperäisemmin ne menettelytavat, joiden avulla varmistetaan sekä tohtorikoulutettavan että ohjaajan oikeudet ja velvollisuudet.

4.2. Ohjaussuunnitelma

Väitöskirjan ohjauksesta laaditaan ohjaussuunnitelma, jossa määritellään yksikön (tiedekunta/laitos/oppiaine sekä tohtoriohjelma), ohjaajan/ohjaajien ja tohtorikoulutettavan vastuut, velvollisuudet ja sitoutuminen yhteistyösuhteeseen.

Ohjaussuunnitelma voi myös sisältää esimerkiksi artikkelien julkaisuperiaatteet sekä tieteenalan/tutkimusryhmän käytännöt kirjoittajien nimistä ja niiden järjestyksestä. Erikseen sovittavia asioita voivat olla myös tutkimushankkeissa tuotettujen keksintöjen oikeudet, patentit jne.

Ohjaussuunnitelman merkittävät muutokset käsitellään tohtoriopiskelijalle perustetussa seurantaryhmässä tai tiedekunnan jatko-tutkintokoulutusta koordinoivassa toimielimessä.

Esimerkki ohjaussuunnitelmasta on liitteenä.

4.3. Henkilökohtainen opintosuunnitelma (HOPS)

Kaikki tohtorikoulutettavat tekevät viimeistään opintojen alettua henkilökohtaisen opintosuunnitelman, jonka sisällön tiedekunta määrittelee. Henkilökohtainen opintosuunnitelma toimii tohtoriopintojen ohjauksen välineenä, auttaa opiskelijaa hahmottamaan tutkinnon ja opiskelun kokonaisuutta sekä antaa tukea opiskelijan itsenäisille ratkaisuille ja omalle vastuulle opintojen etenemisestä.

Väitöskirjatyon ohjaaja hyväksyy opintosuunnitelman ja sen toteutumista seurataan säännöllisesti esimerkiksi ohjaussuunnitelmassa määriteltyjen tapaamisten ja raportointien yhteydessä. Tohtorikoulutettavan henkilökohtaista opintosuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa läpi koko tohtorikoulutuksen.

4.4. Palaute- ja arviointijärjestelmä

Opintojen etenemisseuranta tiedekunnissa ulotetaan myös jatko-opintoihin. Etenemisen seurannassa voidaan käyttää hyväksi ohjaajien ja seurantaryhmien antamaa palautetta. Tiedekuntien tulee kiinnittää erityistä huomiota väitöskirjojen korkeaan laatuun, joka mahdollistaa tohtorikoulutettavalle ammattimaisen tutkijauran ja valmiudet kansainvälisen tutkija-tohtorivaiheen suorittamiseen.

Tiedekuntien tehtävänä on yhteistyössä yliopiston ura- ja rekrytointipalvelujen kanssa kerätä systemaattisesti palautetta tohtorikoulutuksesta sekä ylläpitää tohtorin tutkinnon suorittaneiden sijoittumisseurantaa. Palautetta tulee kerätä sekä tohtorikoulutettavilta, valmistuneilta tohtoreilta että keskeisiltä sidosryhmiltä ja se tulee ottaa huomioon tohtorikoulutuksen kehittämisessä.

4.5. Tohtorikoulutettavan oikeusturva

Turun yliopiston johtosäännössä ja opintojohtosäännössä määritellään oikeusturvaan liittyvistä menettelytavoista kuten muutoksenhausta opiskelijavalintapäätökseen, opiskeluoikeuden menettämistä koskevaan päätökseen ja opintosuorituksen tai opinnäytteen arvosteluun.

5. Väitösprosessi

Taulukko väitöskirjaprosessin nykykäytännöistä Turun yliopistossa on liitteenä.

Tiedekuntien tulisi omaksua hyviä käytänteitä väitösprosessiin liittyen, ottaen kuitenkin huomioon myös tieteenalakohtainen kansallinen ja kansainvälinen keskustelu.

6. Esimerkkejä hyvistä käytännöistä

- www.aka.fi/fi/A/Tiedeyhteiskunnassa/Tutkijanura/Tutkijakoulut/
Suomen Akatemian Tutkijakoulut-portaali sisältää mm. opetusministeriön linjaukset tutkijakoulujen käytännöistä
- <http://hum.utu.fi/tutkimus/taydentavatohjeet.html>
TY:n humanistisen tiedekunnan ohjeet sisältävät mm. väitöskirjan arvosteluasteikon soveltamisperiaatteet sekä suositukset jatko-opintojen ohjaukseen
- www.helsinki.fi/bio/liitetiedostot/ohjeet/jatkotutkintojen_yleisohjeet_01082008.pdf
HY:n biotieteellisen tiedekunnan jatkotutkintoihin liittyvät yleisohjeet
- www.tubs.utu.fi/TuBS_Thesis_Advisory_committee_instructions.pdf
TuBS:n ohjeet seurantaryhmästä ja yleisistä taidoista
- <http://delicious.com/phdjaosto>
Tohtorikoulutuksen kehittämiseen liittyviä linkejä

2.10.2009

Prosessin osa	Osaproessin kuvaus
Opiskelija- ja ohjaaja-valinta	<ul style="list-style-type: none"> • Tiedekunta määrittelee opiskelijoiden valintamenettelyt ja -kriteerit. • Tiedekunta hyväksyy ohjaajat. • Pääohjaaja on vähintään dosentti.
Esitarkastajat	<ul style="list-style-type: none"> • Tiedekunta määrittelee esitarkastajien valintamenettelyn. • Esitarkastaja tulee olla vähintään 2. • Vähintään toisen esitarkastajan on oltava pätevyydeltään dosentti. • Noudatetaan hallintolain mukaisia esteellisyysäännöksiä. • Esitarkastaja ei saa olla ohjaaja eikä väitöskirjaksi tarkoitetun käsikirjoituksen yhteisjulkaisuosapuoli. • Tekijää kuullaan ennen esitarkastajien määräämistä.
Väittelylupa	<ul style="list-style-type: none"> • Esitarkastajat antavat kirjalliset lausunnot, joissa he ottavat kantaa väittelyluvan myöntämiseen. • Tiedekunta voi antaa luvan yhteislausunnon antamiseen. • Tekijää kuullaan esitarkastajien lausuntoja koskien. • Tiedekuntaneuvosto päättää väittelyluvan myöntämisestä esitarkastajien lausunnot saatuaan.
Vastaväittäjä ja kustos	<ul style="list-style-type: none"> • Tiedekunta määrää vastaväittäjän tai vastaväittäjät ja kustoksen määrittelemiensä menettelyjen mukaisesti • Noudatetaan hallintolain mukaisia esteellisyysäännöksiä. • Tekijää kuullaan ennen vastaväittäjän/vastaväittäjien määräämistä. • Vastaväittäjän tulee pääsääntöisesti olla Turun yliopiston ulkopuolelta. • Vastaväittäjien tulee olla pätevyydeltään vähintään dosentteja.
Väitöskirjan hyväksyminen	<ul style="list-style-type: none"> • Vastaväittäjä antaa kirjallisen lausunnon. • Tekijää kuullaan vastaväittäjän lausunnosta. • Tiedekuntaneuvosto päättää väitöskirjan hyväksymisestä. • Tekijällä on oikeus pyytää arvosteluun oikaisua tutkintolautakunnalta.
Kielentarkastus	<ul style="list-style-type: none"> • Tiedekunta määrittelee menettelyn, jolla varmistetaan väitöskirjan kielien asianmukaisuus.
Väitöskirjalle asetettavat vaatimukset	<ul style="list-style-type: none"> • Tiedekunnan määrittelee väitöskirjan hyväksymis- ja arviointikriteerit.